

MACS

Musée des Arts Contemporains
Grand-Hornu

PERSDOSSIER

Ariane Loze

L'Archipel du moi
23.06 > 03.11.24

L'Archipel du moi (23 juni - 3 november 2024) is de eerste solotentoonstelling van Ariane Loze in een museuminstelling. Het is een belangrijke stap in de carrière van deze Belgische kunstenaar, van wie de uitgezuiverde en satirische films steeds meer erkenning genieten in de hedendaagsekunstwereld. **Samen met een omvangrijke publicatie** over bijna vijftien jaar kunstpraktijk biedt de tentoonstelling een brede waaier aan contradictorische personages die ze ensceneert en zelf om de beurt vertolkt. Zo geeft ze uiting aan hoe moeilijk het voor ons is om, in een steeds meer discriminerende wereld, sociale rust en innerlijk evenwicht te bereiken. In deze tentoonstelling stelt Ariane Loze ook een **filmtriptiek voor die speciaal gemaakt is voor Grand-Hornu: Energeia**, een (meta)fysische meditatie over energie en haar manieren om ze te ontginnen, om te vormen en te stockeren.

De afgelopen jaren **heeft Ariane Loze** (geboren in Brussel in 1988) **deel uitgemaakt van talrijke groepstentoonstellingen**, zowel in Europa als in de Verenigde Staten. Ze heeft ook **performances** gedaan in prestigieuze Belgische instellingen, zoals BOZAR, S.M.A.K., Fondation Hermès en Fondation Boghossian. Ze heeft al gewerkt in opdracht van belangrijke publieke instellingen, zoals onlangs het nationale museum voor hedendaagse kunst (ΣMST) van Athene, in het kader van een tentoonstelling met Katerina Gregos als curator. Haar werken zijn bovendien opgenomen in **belangrijke publieke collecties**, waaronder die van het Centre national des arts plastiques (CNAP) in Parijs, KANAL-Centre Pompidou in Brussel en het MACS in Grand-Hornu.

Presentatie van de tentoonstelling

door Denis Gielen, curator van de tentoonstelling

© Rebekka Deubner

Hoe creëren we een samenleving zonder onze individualiteit te verliezen? Welke waarde geven we aan vrijheid in een wereld die beheerst wordt door normen en algoritmes? Hoe kunnen wij, in ons 'tijdperk van de leegte', terug invulling geven aan taal en de reikwijdte van onze innerlijke stemmen herstellen? Kortom: zijn wij in staat om de 'geluksdictatuur', opgelegd door de neoliberale economie, te weerstaan? Al deze vragen, op het kruispunt van psychologie en politiek, worstelen met de crisissen in de huidige wereld, en vormen de kern in de films van Belgisch kunstenaar Ariane Loze. Hun kritische intenties lijken de tegenaanval in te zetten op een maatschappelijke context met verschaalde humanistische waarden, die gevoed is door laatkapitalistische geboden. Getuige daarvan is de hegemonie van het narcisme over de empathie of de neiging om een bubbel van gelijkgestemden te vormen die afgesloten is voor 'anderen'.

Na haar dramastudies begon Ariane Loze met een opleiding performance. Daarbij zette ze haar acteervaring in voor onderzoek met het audiovisuele medium. Hoewel encenering integraal deel blijft uitmaken van haar kunstpraktijk, wordt film haar voornaamste werkmiddel. Vanaf 2008 resulteert dat in haar eerste films: *Saint-Erme*, *Horror* en *Pursuit*. Deze films, die opvallen ondanks de beperkte technische middelen, onderscheiden zich meteen doordat de jonge kunstenaar ze helemaal alleen maakt. Ze vertolkt zelf alle personages voor de camera om ze vervolgens te doen interageren. Ze speelt handig met shot en tegenshot, op een en dezelfde plaats. Emoties en relaties worden aanvankelijk enkel uitgedrukt met mimiek, bewegingen en houdingen. Eenmaal dat dialogen hun opwachting maken in haar filmografie, nemen ze een steeds belangrijkere rol in. Dat blijkt niet alleen in *Le Banquet* (2016), gemaakt als resident bij het HISK, maar ook in *L'Archipel du moi* en *Inner Landscape*, allebei uit 2018.

In de tentoonstelling wordt een tiental van haar werken uit de voorbije 15 jaar getoond: van haar eerste stille films tot haar laatste werk, een productie door het MACS. De tentoonstelling bevat ook een opname van de performance *Bonheur Entrepreneur* (2021) en het publiek krijgt de kans om zelf actief deel te nemen in een spel van dialogen (*Le Banquet*, performance). De voornaamste maatschappelijke motieven in het werk van Ariane Loze komen er aan bod. Ze behandelt die met haar kenmerkende satirische stijl: mondaine smalltalk, managertaal, innerlijke stemmen of politieke traktaten (*Il Principe* van Machiavelli wordt geciteerd in *L'Archipel du moi*). Als slot van dit retrospectieve parcours stelt Ariane Loze ook een filmtriptiek voor die speciaal gemaakt is voor Grand-Hornu: *Energeia*, een (meta)fysische meditatie over energie en haar manieren om ze te ontginnen, om te vormen en te stockeren.

MET DE STEUN VAN NATIONALE LOTERIJ

If You Didn't Choose A, You Will Probably Choose B

NIEUWE
PRODUCTIE

Energieia

Coproductie van het MACS

Energieia, hd-videoprojectie, triptiek, 2024

Er zijn mensen die er te veel hebben, er zijn er die ze sparen en nog anderen vragen zich af waar ze ontgonnen kan worden, zoals deze jonge moeder die op zoek is naar de nodige energie om weer aan de slag te gaan. Hoewel het beheer van fossiele brandstoffen een belangrijke strategische uitdaging is in deze tijden, grijpt Ariane Loze hier terug naar persoonlijke energie. Ze vertrekt van de canonieke definitie van Aristoteles: het 'zijn' als verwerkelijking van een potentie of een capaciteit. Wat kunnen we inderdaad doen met onze vormen in potentie? Hoe kan je precies overgaan tot handelen? De personages schipperen tussen het fysische en het metafysische en wijden uit over de zuinigheid van deze levenskracht, die zowel immaterieel als delicaat is. Ze bespreken de manieren om het te ontginnen, te verspreiden en te bewaren. Het debat over productivisme wordt verbreed naar de voorwaarden voor het creëren, voor kunst op zich. De film wordt getoond op drie schermen, een nieuwe opstelling in haar oeuvre, waardoor de personages zichzelf kunnen bekijken en beluisteren. Ze kunnen ook simultaan op elkaar reageren. De personages maken deel uit van een gesloten systeem waarbinnen stromen bewegen, maar waar niets uit ontsnapt.

Florian Gaité
Fragment uit de catalogus

Écoute, assez parlé. On a besoin que toi,
tu te lèves. Que tu t'habilles et que tu
viennes faire des choses avec nous.
C'est pour ça qu'on est là.

On va attendre que tu aies repris des
forces et puis on va recommencer
toutes ensemble parce qu'on est comme
un grand mécanisme.

Moi, quand je suis lancée,
c'est difficile de m'arrêter.
C'est difficile de me suivre. Donc...

Interview met Ariane Loze

door Charlotte Crevits

Fragment uit de tentoonstellingscatalogus

[...]

In jouw video's speel je stevast zelf de hoofdrol, doe je zelf het camerawerk en het montagewerk – een format dat intussen jouw signatuur draagt en door het kunstpubliek herkend wordt als een Ariane Loze-film. Hoe ben je net tot dit specifieke format gekomen?

Het is ontstaan uit een simpele, performatieve oefening. Ik wou begrijpen hoe je een shot en tegenshot samenbrengt om een narratief te laten ontstaan voor de kijker. De twee personages speelde ik zelf omdat ik alleen was, in één kamer. Dit was tijdens een residentie in het kader van mijn postgraduaatopleiding a.pass (Advanced Performance and Scenography Studies).

Voor mij was het louter een oefening, geen eindresultaat, maar ik werd aangemoedigd door mijn mentor Jan Ritsema om dit verder te onderzoeken. Een andere ontmoeting die voor mij trouwens heel belangrijk was, was met Marianne Van Kerckhoven. Zij was toen dramaturg bij het Kaaitheater en heeft mij geleerd om genuanceerd te kijken en feedback te geven.

Mijn eerste en tweede film zijn dus heel minimaal. Mijn allereerste film, *Saint-Erme* (2008), is genoemd naar het dorp waar de residentie plaatsvond. De tweede, *Horror* (2008), werd op 2 uur gedraaid en in 2 uur gemonteerd. *Dinner for 4* (2008), mijn derde film, beschouw ik als mijn eerste 'echte' film. Die heeft al 4 personages en is gedraaid op 1 dag, op 20 december 2008. Technisch gezien is deze film niet perfect, maar de essentie was er al. Ik zocht naar een manier om het te hebben over de sfeer die soms heerst op sociale bijeenkomsten en die heel tastbaar, maar erg ondefinieerbaar is. Een achterliggende gedachte was ook het vormgeven van de innerlijke stemmen die op zulke momenten kunnen rondspoken in ons hoofd.

Wat bedoel je precies met innerlijke stemmen?

Om realistisch te zijn, moet je op een bepaald moment soms gewoon de stemmen in jouw hoofd laten zwijgen. En in de plaats daarvan handelen, leven, beslissingen nemen. Ik dacht: wat als die stemmen een lichaam zouden hebben? In mijn volgende films heb ik deze innerlijke conversaties veel complexer gemaakt. Het is niet iets wat je leert op school, omgaan met innerlijke stemmen. Het is ook taboe: je vertelt bijvoorbeeld niet over die stemmen tegen je vrienden.

Onze samenleving wordt vandaag stevig gekenmerkt door polarisatie en zwart-witdenken. Jouw werk lijkt hier regelrecht tegenin te gaan. Je begeeft je in de tussenzone die heel rijk is, maar natuurlijk ook complex en delicaat ...

Door gedachten letterlijk te belichamen, geef je eenzelfde waarde aan elk standpunt. Dat is ook een oefening die we als mens dagelijks zouden moeten doen. Echt luisteren, in plaats van een persoon te 'scannen': wie is die persoon, waar komt die vandaan, wat wil hij/zij van mij? De ideeën van Donna Haraway zijn voor mij enorm inspirerend. Ze benadrukt hoe onze kennis van de dingen gelimiteerd is, want die is steeds gesitueerd, subjectief en beperkt. In een lezing van een filmmaker die een documentaire had gemaakt over Donna Haraway, hoorde ik het volgende citaat: "Un, c'est trop peu, mais deux, ce n'est qu'une possibilité." Ik interpreteerde het zo: binair denken is slechts een mogelijkheid.

Met welke boodschap of gevoel wil je de kijker van jouw film graag naar huis laten gaan? Heb je een bepaald idealisme voor ogen?

Liefst bedenkt degene die een film van mij heeft gezien, een extra idee, personage of discours voor het thema dat ik aankaart. Vaak toon ik een zo breed mogelijk scala aan mogelijke discours over een bepaald onderwerp. Dan hoop ik altijd dat de kijker zich in de eerste plaats bewust wordt van alle mogelijkheden die er bestaan en verwonderd is of geraakt wordt door de rijkdom ervan. Voor mij is dat belangrijker dan dat de kijker akkoord gaat met een personage. Het bedenken van een extra stem of visie is belangrijker dan het kiezen van een partij/personage. Ik wil duidelijk maken dat er te veel opties zijn om één kamp te laten winnen.

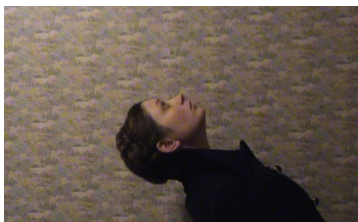
[...]

Dinner for 4

Parcours in de tentoonstelling / lijst met werken

ZAAL 1

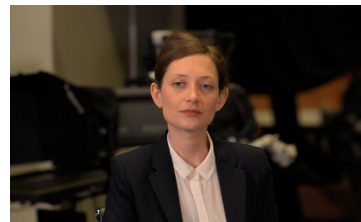
Horror

DV-video, geluid, kleur, 4'41'',
2008

Saint-Erme

projectie van DV-video,
zonder geluid, kleur, 4'32'',
2008

Ariane Loze by Klara

projectie van hd-video,
geluid, kleur, 5'11'', 2019

ZAAL 2

Otium

hd-video, geluid, kleur, 11'56'',
2019

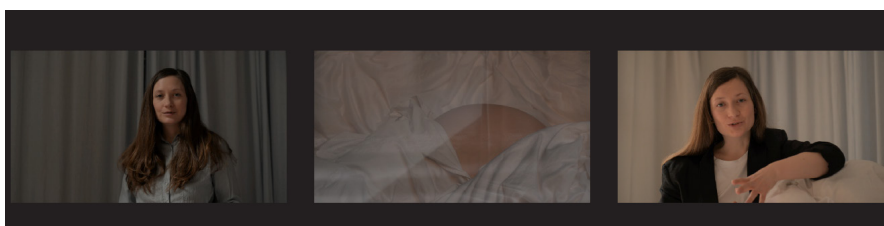
ZAAL 3

Bonheur Entrepreneur

voorstelling in het Théâtre de
la Cité internationale (Parijs),
10 en 11 juni 2021.

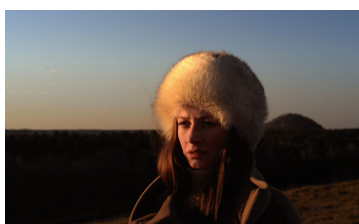
ZAAL 4

Energeia

hd-video, triptyque, geluid, kleur, 19'46'', 2024

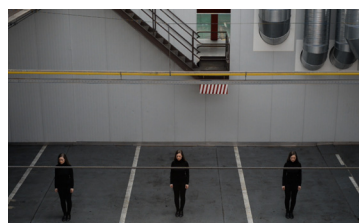
ZAAL 5

Inner Landscape

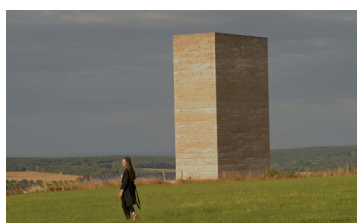
projectie van hd-video,
geluid, kleur, 7'11'', 2018

ZAAL 6

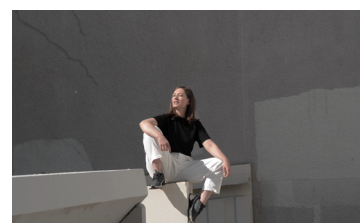
L'Archipel du moi

projectie van hd-video,
geluid, kleur, 3'52'', 2018

Kolumba

hd-video, geluid, kleur,
13'36'', 2020

If You Didn't Choose A, You Will Probably Choose B

projectie van hd-video,
geluid, kleur, 19'48'', 2022.

DE WEBSITE VAN DE KUNSTENAAR BEVAT
FRAGMENTEN UIT DE FILMS DIE GETOOND
WORDEN IN DE TENTOONSTELLING:
www.arianeloze.com/

Kolumba

La nature, elle, lorsqu'elle fabrique
quelque chose, elle n'écrit pas
son nom en grand. Imagine « Made in nature »,
« crafted with care by nature ».

Otium

L'art, c'est quelque chose de prenant. Oui, c'est comme ça.
Je ne vous apprend rien quand même.

‘Ariane Loze verandert van uiterlijk, maar is nooit radicaal anders. Ze beperkt zich trouwens tot subtiele wijzigingen – haar kapsel, haar kledij, haar intonatie – die haar niet volledig transformeren. Haar repertoire aan rollen lijkt zo eerder op een variatie aan persoonlijkheden dan op een galerij van personages. Haar avatars schetsen een archetypisch hedendaags individu, een abstracte naamloze entiteit met wie iedereen zich kan vereenzelvigen.’

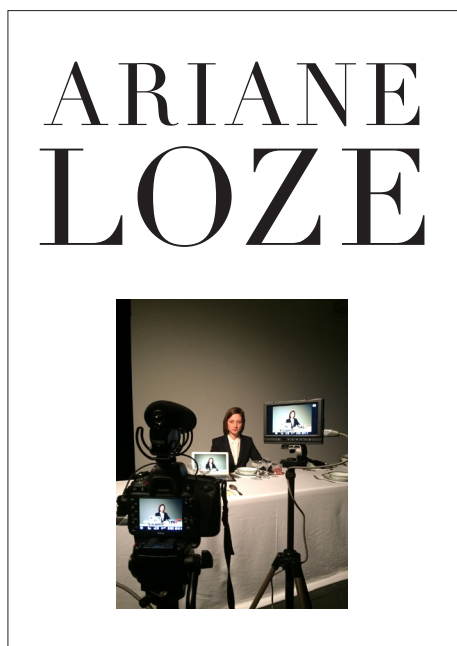
Florian Gaité
Fragment uit de catalogus

Catalogus

Deze eerste monografie over Belgisch kunstenaar Ariane Loze doorbreekt met opzet het strakke kader van haar eerste solotentoonstelling die de aanleiding is voor deze uitgave.

De catalogus verkent haar oeuvre en staat stil bij 26 films* die de kunstenaar gemaakt heeft tussen 2008 en vandaag. Het boek toont op verschillende manieren de situaties die Loze bedenkt, schrijft, vertolkt, ensceneert en filmt. Het probeert een bredere blik te bieden op haar overvloedige oeuvre: beelden, samenvattingen en dialogen van haar films zijn aangevuld met verschillende essays die haar oeuvre situeren in het huidige landschap van de hedendaagse kunst.

*Momenteel heeft Ariane Loze 47 films gemaakt

- Uitgegeven door het MACS en MER., Borgerhoff & Lambergts
- Oplage van 700 exemplaren
- Frans-Engels (interview in Frans, Engels en Nederlands)
- Teksten van Charlotte Crevits, Florian Gaité, Denis Gielen, Katerina Gregos
- 22,6 x 16,6 cm
- 368 bladzijden

Curriculum Vitae

SOLOTENTOONSTELLINGEN

2024

Ariane Loze. *L'Archipel du moi*

curator Denis Gielen, MACS – Musée des Arts Contemporains au Grand-Hornu, Hornu, België

2021

Utopia

40mcube, Rennes, Frankrijk

2019

NEIN WEIL WIR

Vrienden van het S.M.A.K., curator Nadia Bijl, S.M.A.K., Gent, België

Nous ne sommes pas, nous devenons

curator Madeleine Mathé, CACC – Centre d'Art Contemporain Chanot, Clamart, Frankrijk

TENTOONSTELLINGEN (SELECTIE)

2024

Vertigo, Video Scenarios of Rapid Changes

curator Urs Stahel, Fondazione MAST, Bologna, Italië

2023

Video Show and The Blind Pigeon, 37 Mills Street, 5 days before full moon

CAN – Centre d'art Neuchâtel, Neuchâtel, Zwitserland

Waiting for the Update

curator Beth Hinderliter, Duke Hall Gallery of Fine Art, James Madison University, Harrisonburg, Verenigde Staten

Fotografia Europea

curatoren Tim Clark, Walter Guadagnini, Luce Lebart, Fondazione Palazzo Magnani, Reggio Emilia, Italië

Nos amours froides

Michel Rein, Parijs, Frankrijk

Second Sight

curator Charlotte Crevits, CC Strombeek – CultuurCentrum Strombeek, Strombeek-Bever, België

2022

Modern Love (or Love in the Age of Cold Intimacies)

curator Katerina Gregos, EMȚT – Nationaal museum voor hedendaagse kunst, Athene, Griekenland

Les portes du jour

curator Anne Dressen, Tentoonstelling van de laureaten van de Prix 1% marché de l'art, Orangerie du Musée, Parijs, Frankrijk

Radical Sources

curator Nicolas Raufaste, Krone Couronne, Bienne, Zwitserland
[filmprogramma]

Portrait of a Lady

curator Louma Salamé, Fondation Boghossian – Villa Empain, Brussel, België

2021

State of High Performance

curator Christin Müller, Basis, Frankfurt, Duitsland

Actoral Festival

Ballet National de Marseille, Marseille, Frankrijk

Variables d'épanouissement

CCC OD – Centre de Création Contemporaine Olivier Debré, Tours, Frankrijk

New Settings

Fondation d'entreprise Hermès, Théâtre de la Cité Internationale, Parijs, Frankrijk

Figures on a Ground, Perspectives on Minimal Art

curatoren Eleonore de Sadeleer en Evelyn Simons, Fondation CAB, Brussel, België

DUELLE. Julie Béna, Ariane Loze y Georgina Starr

Centro Párraga, Murcia, Spanje

Watou 2021

40e editie van Kunstenfestival Watou, Watou, België

2020

Jinan International Biennale

curator Hans Maria De Wolf, Shandong Museum, Jinan, China

Une et la même

festival Graine de Mots, Le Radar – Espace d'Art Actuel, Bayeux, Frankrijk
ISCP, kunstenaarsresidentie, beurs van de Salomon Foundation, New York, Verenigde Staten

2019

Cet endroit où nous sommes

Michel Rein, Parijs, Frankrijk

100 artistes dans la ville – ZAT 2019

Montpellier, Frankrijk

Ruhr Ding: Territorien

Urbane Künste Ruhr, Bochum, Dortmund, Essen en Oberhausen, Duitsland

Her Prerogative: Women in/and Self-Portraits

Tokyo Geidai Senju Campus Gallery, Tokio, Japan

2018

Moscow International Biennale for Young Art: ***Abracadabra***,

curator Lucrezia Calabrò Visconti, Moskou, Rusland

Confusing Public and Private,

3^e Fotografiebiënnale van Peking, curatoren Wang Huangsheng en Zhang Zikang, The Culture Industry en CAFA Art Museum, Center of Beizhen, Peking, China

Everything Was Forever, Until It Was No More

curator Katerina Gregos, RIBOCA-Riga International Biennial of Contemporary Art, Riga, Letland

Beffroi de Montrouge

curatoren Ami Barak en Marie Gautier, Salon de Montrouge, Montrouge, Frankrijk

Ariane Loze

KANAL Centre Pompidou, Brussel, België

2017

Biennale Watch this space #9

curator Maïté Vissault, ISELP, Brussel, België; artconnexion, Lille: CRP, Douchy-Les-Minnes, Frankrijk

The Grid and The Cloud: How to Connect

tentoonstelling van de laureaten van het HISK, curator Elena Sorokina, Vanderborchtgebouw, Brussel, België

Movimenta, Festival biennal de l'image mouvement

curatoren Claire Migraine en Mathilde Roman, Nice, Frankrijk

Gemischte Gefühle

curator Hans Maria De Wolf, Berlin Tempelhof, Berlijn, Duitsland

Kunst om het lijf

curator Roxane Baeyens, Emergent, Veurne, België

2016

Fondation Boghossian, kunstenaarsresidentie, Brussel, België

You're such a curator!, De Appel, Amsterdam, Nederland

L'identité en tant que marque

Stadstriënnale Hasselt-Genk, CCHA – Cultuurcentrum, Hasselt, België

Bushwick Film Festival, New York, Verenigde Staten

RE:Cinema, Sydney Underground Film Festival, Sydney, Australië

Open Studio's HISK, Gent, België

Prix Médiatine 2016, Médiatine, Brussel, België

2015

Kunstwedstrijd 2015, De Markten, Brussel, België

2014

City Sonic #12, internationaal festival voor geluidskunst, Transcultures, Bergen, België

2011

AXW, Anthology Film Archives, curator Lili White, New York, Verenigde Staten

2009

MOWN (Movies on my own), BOZAR, Brussel, België

PERFORMANCES

2023

Playground Festival, Museum M en STUK, Leuven, België

2009

MÔWN (Movies on my own), BOZAR, Brussel, België

COLLECTIES (SELECTIE)

- Cnap – Centre national des arts plastiques, Parijs, Frankrijk
- Collectie Vlaamse Gemeenschap, Brussel, België
- Collection Départementale d'Art Contemporain des Hauts-de- Seine, Frankrijk
- Fondation CAB, Brussel, Belgisch Fonds voor Hedendaagse Kunst, Parijs, Frankrijk
- KANAL Centre Pompidou, Brussel, België
- MACS – Musée des Arts Contemporains au Grand-Hornu, Hornu, België
- Musée d'Ixelles / Museum van Elsene, Brussel, België
- Hedendaagsekunstcollectie van de Nationale Bank van België, Brussel, België

OPLEIDINGEN

2016–2017

HISK (Hoger Instituut voor Schone Kunsten), Gent, België

2008–2009

a.pass (Advanced Performance and Scenography Studies), Brussel, België

2005–2008

RITCS (Royal Institute for Theatre, Cinema and Sound), Bachelor in de podiumkunsten, Brussel, België

Evenement

Twee performances

ORLA BARRY | ARIANE LOZE

Zondag 6 oktober – 11u

PROGRAMMA :

11u: rondleiding door de tentoonstellingen

14u: performance *Spin Spin Scheherazade* door Orla Barry

16u30: performance *Bonheur Entrepreneur* door Ariane Loze

Gratis evenement

Foodtrucks en bar (betalend)

Activiteiten

Voor gezinnen

Zondag 21 juli: nationale feestdag bij Grand-Hornu
4, 11, 18 en 25 juli: donderdag voor gezinnen
1, 8, 22 en 29 augustus: donderdag voor gezinnen

Voor (jong)volwassenen

Zondag 7 juli: workshop creatief upcyclen ((jong)volwassenen)
Zondag 18 augustus: workshop wol spinnen
Zondag 8 september: workshop haken
Zondag 13 oktober: schrijfworkshop

Kinderen en jongeren

Van 15 tot en met 19 juli: theaterkamp
Van 5 tot en met 9 augustus: kamp 'Ontdek je talenten'
Zondag 1 september: baz'art-workshop rond wol en vilt
Zondag 6 oktober: baz'art-workshop 'punch needling'

OP DEZELFDE DATUMS

Orla Barry

Shaved Rapunzel & La Petite Bergère Punk
23.06 > 03.11.24

BINNENKORT

MACS. Grand-Hornu. Extra-muros |

Alec De Busschère

Memory Cache Collection 99
01.09 > 22.09.24

37, RUE DU RUISSEAU - 1080 BRUXELLES (LA VALLÉE)

Daniel Turner

15.12.24 > 06.04.25

Praktische info

Site du Grand-Hornu
Rue Sainte-Louise, 82
B-7301 Hornu (bij Mons)
Tél. : +32 (0)65/65.21.21
Mail : info.macs@grand-hornu.be

CONTACT

Persverantwoordelijke

Maïté Vanneste
Tél. : +32 (0)65/61.38.53
Mail : maite.vanneste@grand-hornu.be

Persagentschap

Club Paradis
Micha Pycke
Tél. : +32 (0)486.68.00.70
Mail : micha@clubparadis.be

www.mac-s.be